

Plattsättning

Planera noga innan arbetet påbörjas för att få ett önskat resultat och en vacker trädgård. Ett stort och kraftfullt hus kräver kraftigare struktur på mark- och mursten. Det mindre och nättare huset mår däremot bättre av att du använder material som är nättare i utseendet.

Förutom att ta hänsyn till husets karaktär är det viktigt att marksten och murar harmonierar med varandra. Gångar och murar behöver inte läggas i rätta vinklar och i markstensytor kan man med fördel skapa mönsterbrytningar för att trola bort ett långt, brett eller stort intryck.

I botten på ytan som skall beläggas bör det finnas ett 30-50 cm tjockt väl dränerande lager (grövre grus e.dyl.) för att inte tjälren skall ställa till problem.

Om materialet därunder består av lera eller annat dåligt dränerande material bör man lägga en fiberduk för att skilja dräneringsmaterialet från leran. Överst bör man ha ett 3-5 cm tjockt lager lite finare material såsom sättsand eller stenflis för att lätt kunna dra av en slät yta. Stenflis 2-4 mm försvårar för ev. fuktvandring.

När ytan man tänkt belägga är slät, hård, (helst paddad med en markvibrator som kan hyras hos maskinuthyrare) och väl dränerad enligt ovan lägger man ut fris/kantstenen i de former man tänkt sig ytan.

Därefter läggs så många hela stenar som möjligt i det mönster man bestämt sig för. Markstenen eller plattorna ska läggas med en fog på ca 3 mm. Planerar man att använda Romex hårdfog ska fogen vara 5-6 mm, se sep. instruktion.

Slutligen sågar man med vinkelslip eller klipper med stenklipp alla små bitar som krävs för att få en hel yta. Var inte rädd för att såga eller klippa mycket, låt inte markstenens form bestämma din ytas form utan forma stenen efter just dina önskemål. Ytan som läggs kommer förmodligen att ligga i 10-20 år och då spelar ett par timmars extra arbete inte så stor roll om man därigenom kan skapa en mer personlig och vacker yta.

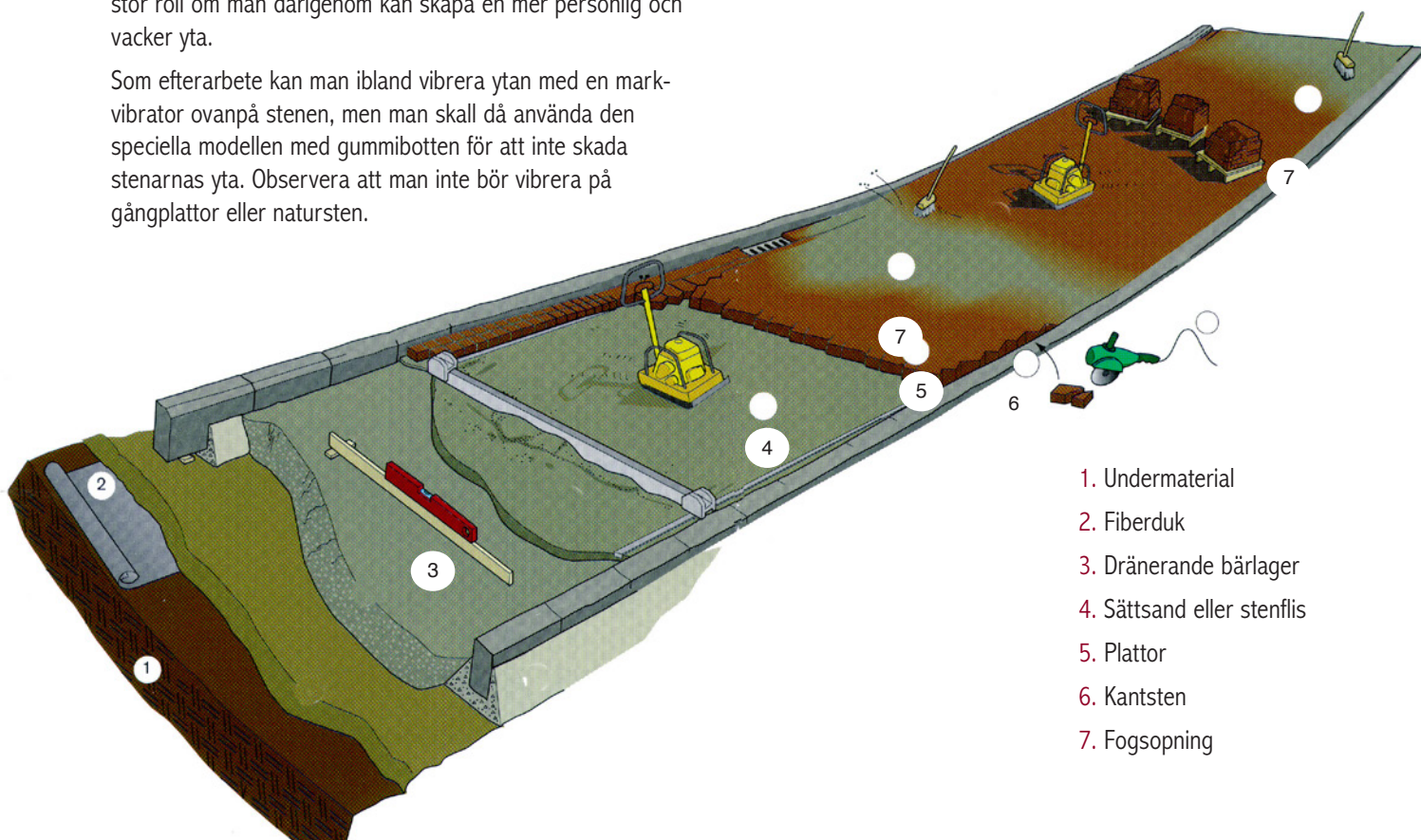
Som efterarbete kan man ibland vibrera ytan med en markvibrator ovanpå stenen, men man skall då använda den speciella modellen med gummibotten för att inte skada stenarnas yta. Observera att man inte bör vibrera på gångplattor eller natursten.

Skillnaden mellan gångplatta och marksten går vid storleken 20x20 cm. Under detta mått kallas det marksten och över benämns det gångplatta. Orsaken till detta är att ju större stenen blir desto större brytyta blir det och vid övervibrering riskerar man att stenen spricker.

Slutligen sopar man sand på ytan för att foga stenen. Det blir vanligare och vanligare att använda en hårdfog som Romex för att försvåra för myror och ogräs. Tänk i så fall på att detta fogmaterial kräver viss fogbredd. Se separat blad om olika fogmaterial.

Arbetar man med flera olika färger bör man inte ha för många mönsterväxlingar då det kan bli "grilligt". Annars är mönsterväxlingar ett utmärkt sätt att estetiskt trola bort långa ytor eller markera en gång eller altan som ligger i ytan man skapar.

Natursten varierar i tjocklek och sätts med fördel i en mjuk bädd av betong eller stencmjöl så att underlaget kan justeras efter eventuella höjdskillnader. Det mjuka stencmjölet bör vara ca 20 mm och ligga på en hård avdragen yta.

1. Undermaterial
2. Fiberduk
3. Dränerande bärlager
4. Sättsand eller stenflis
5. Plattor
6. Kantsten
7. Fogsopning

Dessa råd är endast generella. Endast en projektör på plats kan ge helt korrekta råd.